

ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Основним законодавчим актом, який регулює організацію та функціонування Державного бюро розслідувань є ЗУ «Про Державне бюро розслідувань» від 12.11.2015 року. Даний документ чітко регламентує перелік засад організації, діяльності ДБР та характеризує їх. Це є дійсно важливим фактором, що це на законодавчому рівні закріплено.

Державне бюро розслідувань здійснює своє ефективне функціонування на таких правових принципах:

- 1) верховенство права, що передбачає гуманне ставлення до особистості;
- 2) законність;
- 3) справедливість;
- 4) неупередженість;
- 5) незалежність та персональна відповідальність кожного службовця Державного бюро розслідувань;
- 6) відкритість і прозорість діяльності;
- 7) політична нейтральність та позапартійність;
- 8) єдиноначальність, що поєднується з колективним способом реалізації повноважень цього органу. (Закон України «Про державне бюро розслідувань» 794-VIII від 12.11.2015 р. // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/794-19>).

Незалежність є правовою засадою, яка забороняє протиправний вплив з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, діючих на території України політичних партій, громадських об'єднань, інших фізичних і юридичних осіб щодо функціонування Державного бюро розслідування.

Варто звернути увагу на те, що Кримінальний процесуальний кодекс України передбачає утворення такого органу як ДБР, завданням якого буде розслідування справ щодо співробітників органів Національної поліції, прокурорів, співробітників Служби безпеки України, суддів, вищих посадовців. (Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс] : закон від 13.04.2012 р. № 4651-VI. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>).

При створенні ДБР була розроблена стратегічна програма діяльності на період з 2017 р- 2022 р., яка також є правовою засадою. Дана

програма передбачає певні організаційні моменти щодо вдосконалення даного органу та виконання конкретних завдань. Метою програми є побудова Державного бюро розслідувань як незалежного правоохоронного органу.

Основним завданням функціонування Державного бюро розслідувань є встановлення та відновлення справедливості у суспільстві шляхом всебічного, неупередженого, об'єктивного розслідування протиправних діянь для того, щоб притягнути винних осіб до відповідальності, незважаючи на їхнє матеріальне становище, зайняту посаду, зв'язки. Даний орган відноситься до системи центральних органів виконавчої влади, який реалізує правоохоронну функцію з метою виявлення, розкриття та запобігання злочинам, що віднесені до його компетенції.

Характеризуючи специфіку Державного бюро розслідувань можна виокремити такі його основоположні завдання:

- 1) розкриття та розслідування кримінальних правопорушень;
- 2) розкриття та розслідування випадків тортур, що застосовувались працівниками правоохоронних органів;
- 3) розкриття і розслідування особливо тяжких насильницьких злочинів, за які Кримінальним кодексом України передбачено покарання у вигляді довічного позбавлення волі;
- 4) розкриття, розслідування злочинів, що були вчинені посадовцями;
- 5) розкриття та розслідування злочинів, вчинених посадовцями Національного антикорупційного бюро України, прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Аналізуючи законодавство, Державне бюро розслідувань в рамках своїх повноважень зможе:

- активно брати участь та вносити корективи у формування державної політики у напрямку протидії злочинності;
- матиме право вносити свої законодавчі пропозиції;
- здійснювати розшук осіб, які переховуються від слідства, суду за злочини, розслідування яких віднесене до підслідності Державного бюро розслідувань;
- вирішувати питання щодо відшкодування завданих державі збитків.

Найголовнішим завданням ДБР є розумово-аналітична робота, що передбачає діяльність з метою виявлення причин, умов та проявів злочинності.

Аналізуючи вищевикладене можна зробити висновок, що закон України «Про Державне бюро розслідувань» є вагомим та правильним кроком для побудови в Україні правової держави, законодавство якої відповідає всім європейський стандартам. Адже без вдосконалення

законодавчої бази неможливо покращити процес реалізації основних законодавчих положень та неможливо забезпечити нормальну роботу всіх органів.

***Науковий керівник:** доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук **Храпенко Олена Олегівна**.*

Басюк Ю. М.

студент 1-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДО ПИТАННЯ СТРУКТУРИ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Державне бюро розслідувань (надалі — ДБР) є правоохоронним органом, діяльність якого спрямована на запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції (Про державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 6, ст.55). Для України створення такого органу є новелою, а тому питання щодо його структури набуває особливої актуальності.

Відповідно до закону, систему ДБР складають центральний апарат, територіальні органи, спеціальні підрозділи, навчальні заклади та науково-дослідні установи, а у його складі діють слідчі, оперативні та інші підрозділи.

Варто звернути увагу, що організаційну структуру ДБР затверджує його Директор за погодженням із Кабінетом Міністрів України. Як наслідок, 13.12.2017р. Кабінет Міністрів України видав розпорядження «Про погодження затвердження організаційної структури Державного бюро розслідувань». Таким чином, організаційна структура Державного бюро розслідувань складається з 15 управлінь, 4 самостійних відділів центрального апарату, 7 територіальних управлінь, Академії Державного бюро розслідувань та Науково-дослідницького інституту (Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://go.gl/cst4eN>).

Фактично, Кабінет Міністрів України затвердив проект організаційної структури зазначеного Бюро, наданий новопризначеним директором Державного бюро розслідувань Р. М. Трубою.